

Universitätsbibliothek Paderborn

**Elogia Societatis Iesu Sive Propvgnacvlvm: Pontificum,
Conciliorum, Cardinalium, Antistitutum, nec non
Imperatorum, Regum, Principum & aliorum Virtute,
Religione, omniq[ue] Literatura illustrium (etiam ...**

Gomez, Cristobal

Antverpiæ, 1681

Ferdinandus II. n. 6

urn:nbn:de:hbz:466:1-38486

interfuisse, familiariter omnes excipiens, singulis manum porrexit, regalique plane epulo exceptos, lautissime habuit: inque eodem cœnaculo cum nostris (magna ciuitatis parte, festo tubarum, & timpanorum sonitu, qui in eo præter solitum loco reboabat, ad spectandum excita) accubuit, Officialibus aulicis dapes inferentibus, & nostris ministrantibus. Demum mensis remotis, cum è nostris vñus sua Serenitati, oratione tempori illi accommodata gratias ageret, flans sua Serenitas (fuerit licet illi Sedes posita) non sine multorum etiam aulicorum admiratione perorantem audiuit, quod in tanto Principe non potuit non esse maxima benevolentia signum. Ita refertur in Annal. Soc. ann. 1606. fol. 471. Et in Annal. ann. 1608. dicitur Austriacum hunc Cesarem Mathiam, Brunam inuisitatem asseruisse, Se nullum studij genus, quod in Societatis res valere videretur, vlo se loco, aut tempore prætermissum. Ita fol. mihi 538.

6. A FERDINANDO II. De cuius laudibus nulla posterorum ætas conticescat, quem Apostolicus Nuntius ad suam Sanctitatem rescripsit, post Constantinum, parem in Ecclesia illi non fuisse, quem Imperatorem Sanctum Urbanus Pontifex appellauit. Huius igitur tanti Cæsar, tam pia, atque tam sancta educatio, Societati tribui merito debet, à qua est puer literis, & virtutibus institutus: quam institutionem adeo cognovit Optimus Imperator, ut postea iam Societatis filium se diceret, iam Societatem Matrem nominaret, sepe & scriberet. Et hoc filiali certe affectu, & tenerè fortis eam souebat & tuebatur. Ita apud Imag. 1. sec. Soc. lib. 3. cap. 4. fol. 346.

Nec non à
Ferdinando
II.

Qui se il-
lius filium
fatetur.

AB EODEM: Qui post natos, notosque Germanie Cæsares fuit in Societatis curanda, ac promouenda decora, & emolumenta supra modum omnem prodige liberalis. Quod ut videas, nihil dicam de fundatis, ac erectis Domicilijs Societatis plusquam decem, nihil de instauratis, & dotatis minimum duodecim, nihil de vñs, ac familiaritate perpetua, qua posito velut diadematæ, ac Cæsarea Majestate, priuatim complectebatur socios, & admittebat ad tractationem, & oscula sua dexteræ benignissime exponetæ. Hoc dicam, quod non ab uno quopiam, sed vulgo iactatum est, Ferdinandi tangi &

N n 3 oculos,

Eius in So-
cietatem
largitas,
amor, &
benigne-
tia.

oculos, & pupillam, cum Societas tangeretur, non posse vllum Societatis hostem censeri, qui Ferdinandi hostis non esset; qui Ferdinando benè vellet, eum bene velle Societati. Adhac quoties à suis ipse filijs Austriacis Principibus, aut salutareatur adueniens, aut iisdem vel abeuntibus, vel abiens ipse felicia precatetur, solemne semper fuit, ut amandam, colendamque Societatem præciperet dicens: Spero meos filios Societatem amatuos: id si egerint felices, ac beati erunt. Ita Ibidem lib. 5. cap. 9. fol. 660. Et apud Guerrero in Corona glorioſa cap. 20. fol. 143.

AB EODEM: Qui XIII. Kalendas Martias anni 1618. Austria tum Archidux in literis ad Sextam Patrum Congregationem Ratisbona datis, perpetuam in Societatem nostram voluntatem tabulis expressam solemnibus consignauit. Ego (inquit) pro meo erga vos, Reuerendi admodum Patres, fauore, & ab ineunte ætate benevolentia, atque obseruantia, elaborabo, ne in vestra eximia Religionis tuenda, & augenda dignitate, mea opera vel studium, vel Officium vllum desiderari vñquam possit. Amo enim vos, & vñcile diligo, ita vt vestras calamitates, infornitia, & rerum omnium vestrarum acerbitates, proprias meas esse prorsus existimem; & ideo Collegia vestra, quæ partim à meo Serenissimo, & charissimo Parente Carolo, partim à me in meis Prouincijs erecta, & aucta sunt, vt meas proprias facultates, & familias tueri, amplificare, & ornare non desinam. Summum sane Ferdinandi de Societate testimonium. Que tanta Potentissimi Principis existimatio de Societate concepta; eo subinde increuiffe visa est, vt in eiusdem commendationem, iam tum

In Exam- Cæsar aliquando diceret: Si liber essem, vt fratres mei hodie gredi optat sunt, Societatem Iesv omnino ingrederer. Ita hæc omnia in
Cæsar. Imag. Soc. cit. lib. 5. cap. 10. fol. 672. Et rursus Par. 5. Hist. Pontif. lib.

Et defensa- 18. cap. 7. fol. mibi 533. ait idem Austriacus Cæsar semper Augustus, ericemuris Regum vo- semper nostri Ordinis commendator egregius, Societatem De-
cabat. fensatricem esse iuris Regum concionibus æque, ac scrip-
tis. *

AB

AB EODEM : Qui Societatem à manifesta calumnia , ex eius
euulgata Curia, liberauit, cum super ea interrogatus à nostro Genera-
li, sic per Epistolam respondit. Rde. in Christo P. Remitto Re-
uerentiae vestræ mendatium mendatorum omnium menda-
cissimum, quod quidem risi, sed simul totus excandui. Et si
vestra Reuerentia in hoc puncto, seu mendatio à nobis testi-
monium in contrarium petierit, non detrectauimus ad con-
seruandam bonam famam Matris nostræ Societatis in am-
plissima forma extra dare. Seruet Deus Societatem cum ve-
stra Reuerentia, cuius precibus, & sanctissimis Sacrificijs me
totaliter commendo. Ebortorffij 17. Septemb. 1633. R.V. in
Christo Ferdinandus. Ita apud P. Guerrero in sua Corona glorioſa
cap. 20. fol. 146. Et apud Euseb. in sua Corona virtuosa fol.

279.

AB EODEM : Qui ne expiraret cum tanti Cæsaris vita So-
cietatis amor, in suprema sua voluntate, qualem, & quantum erga
illam haberet suis successoribus in sui Testamenti Codicillo in summum
nostræ Religionis encomium, sequenti clausula restatum reliquit: Præ
omnibus terio, & summopere cum feroore & zelo commen-
damus nostris successoribus plurimum Venerandam Socie-
tatem IESV, eiusque Patres, considerando quantum Ecclesiæ
Catholicæ, non solum in his nostris Austriacis Regnis, &
Prouincijs profint, quantoque studio, feroore, & fidelitate
pro conseruanda, & plantanda vbiique terrarum Religione
Catholica præ ceteris omnibus laborent; & quod econtra
huic peruerso, & ingrato mundo magis sint odiosi, maiore-
que persecutioes patiantur, quam quiuis alij, & hinc etiam
maiori præsidio, & protectione indigent, & merentur. Quod
certe à nostris hæredibus, & successoribus factum iri confi-
dimus. Et hæc est nostra inviolabilis voluntas. In cuius fi-
dem similiter hunc Codicillum propria manu subscripsimus,
& nostro sigillo muniuimus, in nostra Vrbe Viennensi 10.
Maij, 1621. Ita Tom. 1. singular. P. Anton. Quintanadueñas in
Appendice Tract. 7. singul. 1. num. 9. Ista Augusti Cæsaris, Parentis
verè

Eius puri-
tatis fama
acalumnij
vendicat.

Illius amio-
rem suis fu-
llys testa-
mento le-
gat.

Societas
præ ceteris
in plan-
tanda vbi-
que Catho-
lica reli-
gione la-
borat.

Et quia
ideo magis
odio/a, ma-
iori prote-
ctione in-
diget.

verè pīj , verè Catholici Ferdinandi nouissima verba fuere : quibus quo eiset in Deum, in Ecclesiam, in Societatem, in posteros animo, & qualem cuperet hereditatem suis filiis, vnam pra omnibus, secure transmittere, ostendit liquido satis.

*Iterum à
Cæsare
commen-
data.*

AB EODEM : Qui Archiduci Ferdinando Ernesto speciali cura, ac ardentissimo illo amore, quo erga Societatem ferebatur hisce verbis commendauit. Imo vero : (inquit) Illam Tibi iterum, & etiam, atque etiam commendo : protegas illam non minus contra hostes apertos, quam contra fictos amicos. Decursu enim temporis deprehendes, multos in eum Ordinem amorem iactare, qui non amant, tamen debere. Hec tantus Imperator, ac pientissimus Cæsar, apud P. Bartholom. Guerrero in Corona sua gloria cap. 20. fol. 144.

*Quām fue-
rit amata,
& estima-
ta a Fer-
din. III.*

7. A FERDINANDO III : In quem ipse sanguis integerrimi Patris, ipsa indoles inuitissimi Cæsaris, ipse (sita loqui fas est) Ferdinandi II. genius transfusus. Sic eum instituit, nihil ut in Ferdinandio III. Augusta, Austriacaque prole, Parentis Optimi, requiras. Perrexit ille amando, & protegendo Ecclesiam, tuendo etiam, atque defendendo Societatem. Homonæ, Cassoniæ, alijsque locis agitati, pulsi, spoliati fueramus, damnatunc pientissimus Imperator reparauit : qui vti reliquas à maioribus virtutes, ita hereditarium in nos amorem hausit. Sic in Imag. 1. sec. Soc. lib. 2. cap. 4. fol. 214. Et cum idem inuitissimus Cæsar laureatus triumphis à Nortlingana Victoria ad Augustam Vindelicorum Obsidione cingendam conuertereatur, inter triumphi sui decora, hoc quoque non minimum esse censuit; quod Academiam istic prioribus erectam possessoribus, curæ Societatis, fideique permitteret ; Ita in Imag. 1. sec. Soc. lib. 3. cap. 12. Orat. 5. fol. 439.

CLAS-